

NOVÝ ZÁKON O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Každý má mít právo spolum rozhodovat o řešení své sociální situace

čtěte na straně 6

ŘETĚZENÍ PRACOVNÍCH SMLUV

Proč se bránit opakovanému uzavírání pracovních poměrů na dobu určitou

čtěte na straně 3

PRÁCE VE VELKÉ BRITÁNII

Pár rad a vývodů, než se vydáte na cestu

čtěte na straně 4

Osoby se zdravotním postižením mají právo na svou rehabilitaci

Handicapy postižených by měly zmizet

Ministerstvo práce a sociálních věcí má připravený návrh věcného záměru zákona o rehabilitaci osob se zdravotním postižením. Tento věcný záměr, který byl dne 3. června 2004 rozeslán do vnějšího připomínkového řízení, řeší některé základní nedostatky v oblasti poskytování rehabilitace osobám se zdravotním postižením.

Navrhované věcné řešení obsahuje zejména:

- vymezení rehabilitace osob se zdravotním postižením,
- právo osob se zdravotním postižením na poskytování rehabilitace v potřebném a účelném rozsahu,
- postavení subjektů působících v systému rehabilitace osob se zdravotním postižením,
- součinnost a návaznost poskytování péče v rámci jednotlivých oblastí rehabilitace osob se zdravotním postižením a
- ustávení zvláštních rehabilitačních orgánů, které budou v rámci rehabilitace osob se zdravotním postižením plnit celou řadu úkolů podporujících efektivní poskytování rehabilitační péče.

Hlavním účelem zavedení systému rehabilitace osob se zdravotním postižením je vytvoření podmínek pro poskytnutí určité specifické (rehabilitační) péče těm osobám, jejichž zejména nepříznivý zdravotní stav jin zneemožňuje

je nebo značně omezuje jejich začlenění nebo znovuzačlenění do společnosti, popř. jejich pracovní uplatnění v rámci volného nebo chráněného trhu práce.

Rehabilitaci osob se zdravotním postižením je proto třeba chápat jako cílevědomé a záměrné působení na jedince takovým způsobem, aby se pokud možno adaptoval na svůj nepříznivý zdravotní stav, aby znovu nabyl, popř. nabyl určité dovednosti, které mu umožní, a to v maximální možné míře, samostatný život, aby nabyl určité pracovní dovednosti (zvyšování pracovního potenciálu) umožňující mu návrat, resp. zapojení do pracovního procesu.

V rámci jednotlivých oblastí rehabilitace se však osobám se zdravotním postižením bude garantovat pouze poskytování těch rehabilitačních opatření (činností), která vedou nebo mohou vést:

- k dosažení optimální úrovně jejich zdravotního stavu, popř. k jeho příznivé stabilizaci,

Foto: europa.eu.net

- k maximální možné nezávislosti v osobním životě a
  - je-li to možné, k uskutečnění přípravy pro vhodné pracovní uplatnění.
- Musí jít o jednoznačně vymezený okruh činností, které lze zmapovat, vyhodnotit a ekonomicky vyčíslit.

Součástí nové rámcové právní úpravy rehabilitace osob se zdravotním postižením je i uplatnění základního požadavku spočívajícího v tom, že poskytování rehabilitace se ve všech jejích oblastech řídí základními zásadami, kterými jsou: Pokračování na str. 2

Slovo ministra

Čas pro ohlédnutí

Polovina volebního období je časem, kdy by se měl ministr ohlédnout za tím, čeho bylo v jeho resortu za dva roky dosaženo a čeho zatím nikoli.

Vzhledem k tomu, že v průběhu posledních dvou let jsme museli čelit vysoké míře nezaměstnanosti, je bezpochyby jedním z hlavních úspěchů Ministerstva práce a sociálních věcí prosazení nového zákona o zaměstnanosti, který začne platit letos v říjnu. Zprávní se podmínky pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti. Uchazeč o zaměstnání bude vyžádan z evidence, odmítne-li nastoupit do vhodného zaměstnání nebo podrobí se lékařskému vyšetření zdravotního stavu, nespolečně s úřadem práce anebo neplní podmínky stanovené v individuálním akčním plánu. Novým zákonem o zaměstnanosti se měla snížit možnost práce "načerno". Nárok na podporu v nezaměstnanosti budou mít absolventi úplné střední jako ostatní nezaměstnaní. Chce je tak motivovat k aktivnímu hledání zaměstnání. Lidé, kterým je 50-55 let a kteří jsou ohroženi dlouhodobou nezaměstnaností, budou mít možnost pobírat podporu v nezaměstnanosti 9 měsíců a pro občany nad 55 let se podpírcí doba prodlouží na 12 měsíců. Zavádí se také nové nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, bez které je boj s nezaměstnaností nemožný.

První úspěchy zaznamenává také program pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností. Program se týká regionů, ve kterých míra registrované nezaměstnanosti za dvě pololetí předcházející datu podání žádosti o podporu přesáhla 14 %. Jeho cílem je podpora tvorby nových pracovních míst v těchto oblastech, a to formou podpory projektů, na základě kterých vzniknou nová pracovní místa ve zpracovatelské průmyslu a ve strategických službách. Například tchajvanská společnost Asustek Computer Inc. chce rozšířit výrobu a postaví nový závod na výrobu spotřební elektroniky v průmyslové zóně Ostrava-Hrabová. Pro tento region se jedná - vzhledem k dosud známým parametrům - o projekt pilotní a strategický vzhledem k tomu, že nový závod bude vést distribuční centra v Nizozemsku druhou nejvýznamnější evropskou centrálu určenou pro výrobu a opravu počítačů. Vše investice přesahuje 20 mil. eur. Zahájení výroby je plánováno na začátek roku 2005 a postupně by zde mělo být vytvořeno až 1500 nových pracovních míst. Bylo také dosaženo dohody o finanční podpoře společnosti Candy Plus, a. s., která se týká vytvoření nejméně 200 nových pracovních míst včetně rekvalifikace a školení nových zaměstnanců v rámci projektu EAGLE zaměřeného na obnovu výroby cukrovinek v areálu závodu Maryša v Rohatci v okrese Hodonín.

Podarilo se nám parametrickými změnami dočasně stabilizovat nemocenské a důchodové pojištění, ale je před námi ještě zásadní změna zákona o nemocenském pojištění. Na důchodovou reformu je Ministerstvo práce a sociálních věcí připraveno, ale zdá se, že nejsou ukončena politická jednání.

V sociální oblasti se snažíme všemi možnými prostředky zamezit zneužívání sociálních dávek. Naopak jsme usnadnili a rozšířili možnost nároku na dávky státní sociální podpory mladým rodinám s dětmi, které naši podporu potřebují v prvé řadě.

Není tedy pravda, že by se práce Ministerstva práce a sociálních věcí nedářila. Skutečností ale je, že splnění některých důležitých úkolů nás v tomto volebním období ještě čeká.

Ing. ZDENĚK ŠKROUMACH
MINISTR PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Máme nejlepší mluvčí!

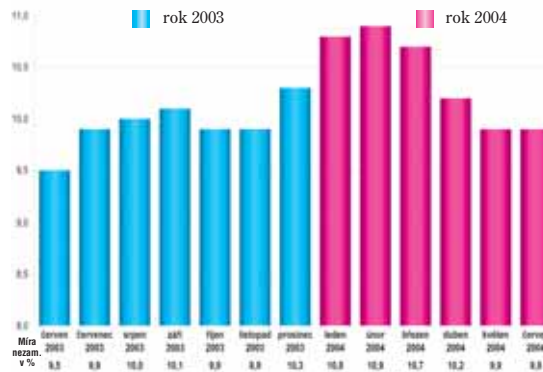
Mluvčí roku 2004 se stala **Kateřina Beránková**. Ještě donekdávna **Kateřina Prejlová**, a tak jsou hned dva důvody pro blahopřání. Tisková mluvčí Ministerstva práce a sociálních věcí **CR získala výroční cenu Mluvčí roku**, kterou vyhlašuje obecně prospěšná společnost **InkA P.R.**

Podle pravidel soutěže se cena uděluje každoročně jednotlivci v profesním postavení tiskového mluvčího nebo postavení obdobném, kdy přímo a zásadně odpovídá za mediální komunikaci a vytváření mediálního obrazu své organizace, podle názoru hodnotících v uplynulém období nejvíce přispěl k propagaci profese tiskových mluvčích a etických principů s touto profesí

spojených. A jak sama Kateřina vidí své působení na Ministerstvu práce a sociálních věcí: „Jsme ministerstvo pro lidi a je důležité, aby to lidé tak vnímali. Já se snažím tu instituci víceméně přiblížovat lidem, snažím se veškeré dotazy odpovídat kompetentně a snažím se určitou problematiku komunikovat ještě před tím, než někdo napadne, že by se na ni mohl zeptat.“

Graf nezaměstnanosti v České republice

T. Fischerová: Nepropadejme pocitu, že svět je nespravedlivý

Před dvěma lety jí lidé ve volbách svými preferenčními hlasy zvolili do zákonodárského sboru. Chtě nechtě se na mysl vkrádá srovnání s jinou herečkou, která se kdysi neúspěšně ucházela o senátorské křeslo. Proč naopak **Taňa Fischerová** uspěla? V jedné televizní anketě řekla jedna paní, že volí politiky podle toho, jestli by jim půjčila svoje klíče od bytu. Nenapadá mě lepší zdůvodnění...

Paní Fischerová, cítíte se dnes více herečkou, nebo političkou? Já se cítím nejvíce člověkem... Myslim, že to je ten hlavní důvod, proč jsme na světě.

Herectví jsem dělala celý život, dělala jsem ho přes třicet let a nikdy jsem to nevdala, takže víc se cítím asi jako herečka, i když jsem tuto činnost momentálně utlumila na minimum. Politiku беру jako službu, jsem dnes více poslankyně - politička, ale zítřka jí být nemusím a vrátím se zase k herectví a práci v neziskovém sektoru.

Když vidíte ve sněmovně své kolegy - poslance za řečnickým pultem, je někdy příležitost obdivovat jejich výkony i po herecké stránce? Určitě. Ten můj umělecký pohled mi rozšiřuje vnímání jejich výkonů. Musím říct, že je tam takových 20 procent lidí, kteří jsou velmi dobrými herci - umějí se prodat, umějí mluvit... Ovšem já vždycky říkám, že něco jiného je forma a něco jiného je obsah. Skutečně znamenitý herec musí všechno spojit - formu i obsah - a navíc musí mít ještě nějaký vnitřní lidský názor, svůj postoj. U mých nových kolegů ale často převažuje ta forma.

V médiích jste se teď často objevovala v souvislosti se zákonem o registrovaném partnerství. Jste jednou z navrhovatelek tohoto zákona, který je trnem v oku zastáncům tradičního pojetí rodiny. Nebojíte se, že tento zákon oslabí pozici rodiny jako společenské instituce? Já tvrdím, že rodina ztrácí svůj význam z jiných důvodů než z tohoto. Přichází trochu jiná doba, akcenty se mění.

Rodina má klíčovou úlohu pro ty, kdo mají nějaké společné hodnoty, pro které spolu chtějí žít. Hlavní důvod, proč rodinu chránit, jsou samozřejmě děti. Děti potřebují ochranu z principu. Sama dnešní doba ale ohrožuje právě děti. Trh je zaměřen na děti, pro děti jsou točeny filmy, jsou zneužívány, hraje se s nimi z ekonomických důvodů nedobrá hra...

Pokračování na straně 2

Pár rad a tipů, než se vydáte na cestu za prací do Velké Británie

Na zkušenu za kanál La Manche

Protože se v souvislosti s volným přístupem na pracovní trh ve Velké Británii vyořily dotazy, jak postupovat v případě, že se český občan rozhodne do této země vycestovat a najít si tam zaměstnání, přinášíme pár rad a návodů.

Cestování do Velké Británie

Pokud mi již dříve bylo udělení víza zamítnuto nebo mi byl zamítnut vstup do Velké Británie nebo jsem byl odtud vyhoštěn, budu potřebovat k cestě do Velké Británie vízum? Budu smět zůstat ve Velké Británii, jak dlouho budu chtít?

Občané nových členských států nebudou při cestě do Velké Británie potřebovat vízum. Po příjezdu do Velké Británie budete imigračnímu úředníkovi předkládat pas nebo občanský průkaz (nejnovější verzi OP). Jestliže jste uveden na příkazu k vyhoštění, musíte před cestou do Velké Británie zažádat o zrušení tohoto příkazu. Budete mít právo pobytu ve Velké Británii v případě, že:

- pracujete ve Velké Británii jako zaměstnanec nebo jste osoba samostatně výdělečně činná,
- ve Velké Británii sice nepracujete, ale jste dostatečně finančně zajištěn/a, abyste nebyl/a odkázán/a na sociální podporu – to zahrnuje osoby samostatně výdělečně činné a studenty.

Jak najít práci ve Velké Británii

Co mám dělat po příjezdu do Velké Británie, když tam budu chtít najít zaměstnání?

Jakmile přijedete do Velké Británie, je třeba sehnat co nejrychleji práci. Pracovní povolení nebudete potřebovat. K získání zaměstnání kontaktujte Job Centre Plus. Je součástí Department for Work and Pensions. Internetová adresa je www.jobcentrepplus.gov.uk.

Velká Británie uznává práci a kvalifikaci získanou mimo území Velké Británie. Srovnatelnost vaší kvalifikace v porovnání s britskou můžete ověřit dotazem ve Velké Británii v National Recognition Information Centre (NARIC - tel: +44 (0)870 9904088). Jakmile práci ve Velké Británii získáte, musíte se zaregistrovat ve Worker Registration Scheme.

Ubytování není zajištěno - budete potřebovat dostatek finančních prostředků, abyste se zabezpečil/a do doby, dokud nezískáte práci.

Jestliže máte právo pobytu ve Velké Británii, vaše rodina má zákonné právo pobývat zde s vámi.

Podle zákona Evropské unie do vaší rodiny patří manžel či manželka, děti a vnoučata vaše a vaší manželky (mladší 21 let nebo starší 21 let a na vás závislé) a závislí příbuzní, např. manželov či manželčiny rodiče a prarodiče. V případě, že studujete, může se k vám připojit pouze váš manžel či manželka a vaše děti, pokud jsou na vás závislé.

Pokud budete ve Velké Británii pracovat, vláda tento fakt zohlední při posu-

zení žádosti vašich příbuzných (např. vašich sourozenců) o sloučení, a to v případě, že jsou na vás závislí nebo s vámi žijí před vaším příjezdem do Velké Británie.

Registrace práce ve Velké Británii

Na co nesmím zapomenout při registraci práce ve Velké Británii a jak funguje Worker Registration Scheme?

Podle pravidel Worker Registration Scheme se musíte zaregistrovat ihned, jakmile získáte zaměstnání - pak smíte ve Velké Británii žít a pracovat.

- Budete muset vyplnit registrační formulář a zaslat jej na příslušnou adresu. Váš zaměstnavatel bude potřebovat kopii tohoto registračního formuláře.
- Dostanete osvědčení o pracovní registraci. Kopie osvědčení bude zaslána vašemu zaměstnavateli.
- Osoby samostatně výdělečně činné se nemusí registrovat ve Worker Registration Scheme. Všichni občané Evropské unie včetně občanů nových členských států mají právo usadit se ve Velké Británii jako osoba samostatně výdělečně činná. V případě, že přestáváte být osobou samostatně výdělečně činnou, musíte k tomu, abyste si podržel/a právo pobytu ve Velké Británii, prokázat, že jste finančně nezávislý/a. Pokud si místo samostatně výdělečné činnosti najdete zaměstnání, je k práci a k udržení práva pobytu ve Velké Británii nutné, abyste se zaregistroval/a ve Worker Registration Scheme.

První osvědčení o registraci stojí 50 liber. Osvědčení o pracovní registraci vám umožní žít ve Velké Británii, pokud potrvá vaše současné zaměstnání. Váš zaměstnavatel bude rovněž muset zkontrolovat, zda jste se zaregistroval/a. Když vás zaměstnával bez pracovní registrace (musíte se zaregistrovat nejpozději do konce prvního měsíce od nástupu do práce), postupoval by nezákonně (pokud jste ale již legálně nepracoval/a ve Velké Británii po dobu 12 měsíců, a to buď nepřetržitě, nebo s přerušením v celkové délce maximálně 1 měsíc z těchto 12 měsíců).

V případě, že jste zaregistrovan/a a budete zaměstnan/a nepřetržitě po dobu 12 měsíců s přerušením v celkové délce maximálně 1 měsíc z těchto 12měsíčního období, můžete zažádat o udělení povolení k EHP (Evropský hospodářský prostor) pobytu.

Samotná registrace je jednoduchá. Registrační formulář zašlete na adresu uvedenou na formuláři. Formuláře doručené osobně nebudou přijímány. Registrační formulář a adresu najdete na následující internetové adrese: www.workingintheuk.gov.uk. Registrační formulář vyplníte a posle-

Ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach se setkal v Poslanecké sněmovně PCR s britským ministrem práce a penzí Andrewem Smithem, který věří, že nejen Velká Británie, ale i další země EU brzy otevrou volně pracovní trh pro české občany.

te na ministerstvo vnitra. Rovněž je třeba zaslat:

- a) potvrzení o zaměstnání (tj. kopii potvrzujícího dopisu zaměstnavatele/zaměstnancké smlouvy),
- b) 2 fotografie,
- c) platný pas/občanský průkaz,
- d) poplatek 50 liber.

Osvědčení o registraci bude platit po dobu, po kterou budete pracovat pro zaměstnavatele na něm uvedeného. Pokud během 12 měsíců od registrace změníte zaměstnání, musíte zažádat o nové registrační osvědčení. Musíte tak postupovat při každé změně zaměstnání.

Jestliže změníte zaměstnání před tím, než jste odpracoval/a 12 měsíců nepřetržitě, musíte zažádat o nové registrační osvědčení. Žádost o osvědčení o registraci je zdarma, mění-li zaměstnání a zároveň jste již zaregistrovan/a ve Worker Registration Scheme. Pouze budete muset sdělit číslo svého předchozího osvědčení.

Pokud ztratíte práci před tím, než jste odpracoval/a 12 měsíců nepřetržitě, musíte si najít jiné zaměstnání a zažádat znovu o osvědčení o registraci.

Sociální dávky a daně ve Velké Británii

Získávám právo na práci ve Velké Británii nárok na sociální dávky?

Sociální dávky, na které máte právo, se budou posuzovat individuálně a závisí na mnoha okolnostech. Obecně řečeno - pouze lidé s právem trvalého pobytu ve Velké Británii mají nárok na sociální dávky. Právo k trvalému pobytu získáte, jestliže jste pracoval/a nepřetržitě po dobu 12 měsíců a přitom byl/a zaregistrovan/a ve Worker Registration Scheme nebo jste byl/a po dobu 2 let finančně nezávislý/a.

Pokud pracujete a máte platné osvědčení o pracovní registraci, máte právo na následující výhody:

- úlevu na daních vztahující se na děti a příspěvky na děti (pomoc s výdaji na výchovu dětí),
- úlevu na daních vztahující se k zaměstnání (v případě nízkého příjmu),
- příspěvek na bydlení (pomoc při platbě nájemného v případě nízkého příjmu),
- příspěvek na obecní daň (pomoc při platbě místní obecní daně),
- státní důchodový příspěvek.

Pokud legálně pracujete ve Velké Británii po dobu 12 měsíců nepřetržitě, budete mít nárok na další škálu sociálních příspěvků odvozených od výše příjmu včetně sociální podpory a podpory pro nezaměstnané (na podporu pro nezaměstnané máte nárok, jestliže ztratíte práci až po 12 měsících).

Pro další informace o nároku na sociální výhody se obraťte na Department for Work and Pensions. Internetové stránky jsou www.dwp.gov.uk.

Jako pracující ve Velké Británii musíte v závislosti na výši příjmu odvádět daň a příspěvky národního pojištění. K získání dalších informací o příspěvcích na národní pojištění a daních se obraťte na Inland Revenue. Internetové stránky jsou www.inlandrevenue.gov.uk.

Studium ve Velké Británii

Mohou mé děti ve Velké Británii studovat?

Příslušníci EU žijící ve Velké Británii mohou požádat o umístění svých dětí do škol. Další informace získáte na Department for Education and Skills. Internetové stránky jsou www.dfes.gov.uk. Na Department for Education and

Skills se můžete obrátit prostřednictvím e-mailu info@dfes.gsi.gov.uk nebo telefonicky: +44 (0) 870 000 2288.

Každý občan nového členského státu Evropské unie může přijet studovat do Velké Británie. Příslušníci EHP (Evropského hospodářského prostoru) studující ve Velké Británii si mohou na studium vydělávat. Pokud student pracuje, musí se zaregistrovat ve Worker Registration Scheme.

Studenta či studentku mohou do Velké Británie také následovat manželka či manžel a děti.

Vysokoškolské instituce ve Velké Británii se dohodly, že studenti budou platit odstupňované školné. Ve většině institucí budou studenti z nových členských států EU považováni za „domáccí“ a budou platit nižší školné. Toto rozhodnutí se ale liší na různých univerzitách liší.

Už žijete a pracujete ve Velké Británii?

Co se stane, jestliže jsem žil ve Velké Británii a legálně pracoval již před 1. květnem 2004?

Pokud bez přerušení pracujete ve Velké Británii po dobu 12 měsíců a dále, jste pohládán za pracujícího z členského státu EU a nebudete spadat do Worker Registration Scheme. Pokud pracujete po dobu kratší než 12 měsíců a zistanete u stejného zaměstnavatele, nemusíte se registrovat.

Avšak kterýkoliv příslušník nového členského státu EU pracující ve Velké Británii nelegálně by se měl počínaje 1. květnem 2004 zaregistrovat podle pravidel Worker Registration Scheme.

Získání osvědčení o pracovní registraci je cestou k zajištění vašich práv, pracovních podmínek a řádné výše platů - všeho, na co má pracující z členského státu EU nárok.

Objednávka předplatného jen za cenu poštovního a balného!

Práce & sociální politika

Objednávám předplatné měsíčníku *Práce a sociální politika*.

Název organizace: .....

Příjmení a jméno: .....

Ulice a č. p.: .....

PSČ, obec: .....

Telefon: ..... E-mail: .....

Údaje pro fakturaci: IČ: ..... DIČ: .....

Číslo účtu: .....

Podpis, příp. razítko

Cena předplatného na 1 rok je 107 Kč (88 Kč bez DPH).
Vyplněný kupon zašlete na adresu vydavatelství.

Předplatné je možné si objednat i prostřednictvím internetové podoby měsíčníku na adrese www.noviny-mpsv.cz.

Kaleidoskop

Výhody a nevýhody práce na částečný úvazek

Osoby pracující na částečný úvazek mají menší pravděpodobnost zdravotních problémů spojených s prací a dosahují lepšího sládnění práce a soukromého života. Na druhou stranu mají méně příležitosti odborné přípravy a kariérního postupu, nižší úroveň mezd a omezený přístup k doplňkovým výhodám a dávkám sociálního zabezpečení. To jsou hlavní závěry první tematické studie nové Evropské observatoře pracovních podmínek (EWC). Více informací na: www.eurofound.eu.int/euco/

Mistrovství světa ve fotbale bezdomovců

GÖTEBORG04

Ve švédském Göteborgu se ve dnech 25. července - 1. srpna uskuteční letošní mistrovství světa ve fotbale bezdomovců. Na sever Evropy se sjede celkem 30 týmů z celého světa. Oproti minulému ročníku, kdy bylo přihlášených 18 týmů, se zúčastní navíc fotbalisté i např. z Ukrajiny, Japonska, Argentiny či Francie. Organizátorem celé akce je INSP - the International Network of Streetpapers. Patronát nad šampionátem převzali pak mj. i OSN a UEFA.

JPD 3 pro Prahu vyhlášen

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR slavnostně vyhlásilo v pondělí 28. června 2004 v Kaisersštejnském paláci Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavního města Prahy (JPD 3). Celkový objem prostředků, které budou vynaloženy z Evropského sociálního fondu na aktivitu JPD 3 v období let 2004-2006, činí 58,8 mil. EUR. Z tohoto programu je možné financovat aktivní politiku zaměstnanosti, zvyšování kvalifikace, začlenění sociálně izolovaných skupin obyvatel, poskytování rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce atd. Více informací na www.esf.cz.

DOMA V České republice

Ministerstvo práce a sociálních věcí zřídilo společně s Mezinárodní organizací pro migraci (IOM) webovou stránku „Doma v České republice“. Jsou určeny cizincům, kteří chtějí žít v České republice, především pak občanům nečlenských zemí EU. Cizinci zde najdou řadu praktických návodů, jak řešit různé situace, a také zajímavosti ze společenského dění jednotlivých komunit. Adresa je www.domavcr.cz.

PŘÍRODNÍ LÉKAŘ

ČERVENEC 2004 • Ročník 2
Měsíčník • Cena 20 Kč

Téma:
Košení našich babiček

Seřadí:
Stravovací zvyklosti při cukrovce

Veronika Hůlková
Nelituje svých rozhodnutí

Noviny do každé domácnosti

ČESKÝ DOMOV

www.ceskydomov.cz

Inzerujte v projektu „Český domov“

náklad více než 1 500 000 měsíčně

pokrytí 70 % území ČR

distribuce přímo do schránek

nejlevnější inzerce

Info telefon: 224 816 821, mobil: 777 311 436

member of

FD FINANCIAL DYNAMICS
BUSINESS COMMUNICATIONS

PŘÍRODNÍ LÉKAŘ

Časopis přírodní lékař - Nutné pro zdraví!

objednávky předplatného
na bezplatné telefonní lince:
800 10 44 10

nebo žádejte u svých trafikantů!

Vysoká škola J.A. Komenského nabízí ve školním roce 2004/2005

vysokoškolské bakalářské a magisterské studium v oborech:
bakalářské (třileté)

- vzdělávání dospělých**
studium pro budoucí vzdělavatele dospělých ve vzdělávacích zařízeních, pro řidiči pracovníky ve vzdělávacích a personálních útvarech,...
- speciální pedagogika - vychovatelství**
studium pro budoucí vychovatele ve všech typech speciálních zařízení pro děti, mládež i dospělé, pro pracovníky v sociálních službách, vězeňství,...
- sociální a masová komunikace**
studium pro pracovníky v médiích (žurnalisté), v propagačních, reklamních a PR agenturách.
navazující magisterské (dvouleté)
- andragogika**
studium pro budoucí experty ve vzdělávání dospělých a personalistice.

Forma studia: prezenční, nebo kombinovaná

Informace o studiu:

Tržiště 20, Praha 1, tel. 257 533 861,

E-mail: vsjak@vsjak.cz, Internet: www.vsjak.cz,

CENTRUM PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

Hledáte práci?

Už nemusíte pátrat v inzertních novinách!

V CENTRU PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ si vyberete ze široké nabídky seriózních dlouhodobých i krátkodobých zaměstnání a brigád ve všech oborech. Zájemcům o práci poradí vyškolení odborníci. Za zprostředkování zaměstnání si neúčtujeme žádnou provizi ani poplatky!

ZAMĚSTNÁNÍ zprostředkujeme ZDARMA!

CENTRUM PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

Plzeňská 168, Praha 5

Telefon: 257 223 359

E-mail: praha5@start.cz

Hledáte zaměstnance?

Už nemusíte podávat inzeráty a pořádat konkurzy!

Zaměstnavatelům nabízíme recruitment a ostatní služby spojené s personálním poradenstvím. V naší databázi uchazečů o práci si jistě vyberete.

Zárukou kvality služeb

CENTRA PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ je naše členství v Asociaci poskytovatelů personálních služeb.

CENTRUM PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

Plzeňská 168, Praha 5

Telefon: 257 223 359

E-mail: praha5@start.cz

CENTRUM PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

Je pro vás dočasné přidělení to pravé?

Dočasné přidělení pracovníků znamená komplexní službu, která zahrnuje vyhledání, výběr, testování uchazeče a jeho následné zaměstnání formou dočasného přidělení tak, aby se klient zbavil zdlouhavé procedury inzerce, pohovorů, výběru a procedury zaměstnávání pracovníků. Agentura s vybranými kandidáty sepiše pracovní smlouvu jako každý zaměstnavatel a přidělí je na práci ke klientovi.

Z této formy zaměstnání náleží zaměstnanci veškeré nároky vyplývající ze zákona o zaměstnanosti a zákoníku práce, agentura tedy plní roli ekonomického zaměstnavatele.

Pokud se člověk cítí být unaven věčným hledáním stálého pracovního místa nebo pokud hledá nové obzory a poznatky, je pro něj tato forma dočasného přidělování agenturou práce k zaměstnavateli to pravé.

Na druhé straně pokud vznikne jakékoli společnosti potřeba zaměstnat určitý počet pracovníků na časově omezenou dobu a dále pak zajistit flexibilitu této pracovní síly, je dočasné přidělení agenturou práce mnohdy jediným východiskem, jak uspokojit nároky trhu, výroby a produktivity práce.

V každém případě považují mnozí lidé formu

dočasného přidělení k jinému zaměstnavateli za test své budoucí kariéry a získávání potřebné praxe po ukončení studia, dále ji využívají k uspokojení svých životních nároků a standardů při ztrátě svého zaměstnání nebo i dokonce jako cestu jak nahradit co nejrychleji své stávající zaměstnání. Dočasné přidělení by nemělo nahrazovat trvalý pracovní poměr, který nabízí danému zaměstnanci psychické a materiální zázemí i určitou stabilitu.

Základní myšlenkou dočasného přidělení je flexibilita pracovní síly, vykrývání pracovních potřeb společnosti na dobu určitou, rozšiřování obzorů a zkušeností pracovníků, kteří tuto formu práce využívají. Podmínkou k výkonu dočasného přidělení pro zaměstnance je smíření se s faktem být „pronajímán“, nikoliv však „prodáván“. Typická práce dočasného přidělení k jiné společnosti trvá krátce, po skončení je zaměstnanec převeden na jiný druh práce u jiného zaměstnavatele. I když tyto pracovníci pracují ruku v ruce s vlastními pracovníky dané společnosti, nejsou jejími zaměstnanci. Stává se často, že pokud je zaměstnavatel s prací dočasného přiděleného pracovníka spokojen, vytvoří mu podmínky pro stálé pracovní zařazení ve své společnosti.

Dočasné přiděleným pracovníkem je ten, který je přidělován prostřednictvím personální agentu-

ry, která ho zaměstnává. Tento pak pracuje u jednoho klienta agentury po dobu několika dnů až měsíců. Přitom mu agentura z pozice zaměstnavatele vyplácí sjednanou odměnu za práci a popřípadě jiné požitky.

Byly doby, kdy se formou dočasného přidělování zaplňovala pouze období dovolených a nemocí, ale rozvíjející se trh práce, požadavky na flexibilitu pracovní síly a narůstající konkurenční prostředí vytvořily mnoho nových možností.

I přesto, že je práce prostřednictvím dočasného přidělených pracovníků mnohdy zdánlivě dražší než práce pracovníků vlastních, šetří společnost dlouhodobě peníze. Tato forma zaměstnání šetří společnostem, které ji využívají, mnohdy ohromné částky - pracovníci je k dispozici tehdy, když je ho třeba. A šetří se i náklady špatným výběrem vlastního zaměstnance a jeho následným propuštěním, které nejsou zanedbatelné.

Tento moderní způsob zaměstnávání bude nepochybně stále více na českém trhu práce využíván i díky skutečnosti, že se v souvislosti se vstupem do Evropské unie v českém pracovním právu upřesňují podmínky pro dočasné přidělování zaměstnanců prostřednictvím personálních agentur.

Trh práce v České republice zaznamenal za posledních několik let prudké změny. Stále větší důraz je kladen na flexibilitu pracovní síly a tudíž i specializaci činnosti personálních agentur, které se touto problematikou zabývají. Jejich záber je velmi široký a zahrnuje v čím dál větší míře službu v České republice dříve neznámou a přece tolik rozšířenou ve vyspělých zemích. V zahraničí je obvykle nazývána Temporary Help. U nás se správný výraz teprve hledá, snad i proto, že tradice je velmi krátká. Mohli bychom použít například název „Dočasné přidělení“.

Představujeme

45. výročí založení Diagnostického ústavu sociální péče v Tloskově

Den otevřených dveří v Tloskově

Tento rok oslavuje Diagnostický ústav sociální péče v Tloskově 45. výročí založení. Při této příležitosti proběhl 24. června 1. ročník „Dne otevřených dveří“ tohoto zařízení, na němž se návštěvníci mohli prostřednictvím bohaté foto- a videodokumentace seznámit s historií i současností ústavu.

Zámek Tloskov u Neveklova byl po dvouletém chátrání přidělen ústavu sociální péče pro děti a mládež v roce 1959. V říjnu téhož roku do ústavu nastoupilo prvních 18 dětí. Během 60. a 70. let probíhaly opravy a rekonstrukce tak, aby došlo ke zkvalitnění a rozvoji komplexní péče. V té době zde už trvale žilo 253 obyvatel, o které pečovali jak civilní zaměstnanci, tak rádové sestry. V roce 1975 se stal ředitelem ústavu Ing. Antonín Dušek, který svou funkci vykonává dodnes. Pod jeho vedením se v 80. letech zlepšila situace v ústavu především proto, že vedle dalších vnitřních úprav budov došlo ke snížení kapacity zařízení a k vybudování diagnostického oddělení s celorepublikovou působností.

i ženy. Kromě mentálního handicapu jsou mnozí s kombinovaným postižením - tj. společně s mentálním postižením mají i postižení tělesná či smyslová.

Dne otevřených dveří se zúčastnilo okolo 300 návštěvníků. Vedle zmíněné foto- a videodokumentace se mohli seznámit s pracovními i terapeutickými aktivitami klientů či s formou jejich bydlení. Klienti se stali sami aktivními pořadateli a provázeli návštěvníky po celém areálu a dokonce je zvali i do svých bytů na kávu a přátelské posezení v domácím prostředí, aby tak návštěvníci mohli co nejvíce poznat atmosféru ústavu.

Přestože návštěvníci obdivovali přeměnu starých budov v rozsáhlý moderní komplex, nelze se zástupci ředitele Mgr. Hanou Charvatovou: „Bylo by chybou si myslet, že klienti jsou ze spokojení, protože mají to štěstí pěkně bydlet. To je jen jedno hledisko a určité ne nepodstatnější. Základem a prioritou je lidský vztah založený na citu, empatii, aby člověk zjistil, čím udělá druhému radost. A malokdy je nejdůležitější hodnotou právě hodnota materiální.“

Dnes je v zařízení 200 klientů s celoročním pobytem, dále pak asi 30-50 klientů v denním, týdenním či přechodném pobytu. Klientulu tvoří děti od 3 let, chlapci, dívky, muži

Foto: DÚSP Tloskov

Věcný záměr zákona o sociálních službách jde do vlády

Zavedení systému „příspěvků na péči“

Osoby se zdravotním postižením, senioři, lidé, kteří se nacházejí v obtížné sociální situaci, budou mít větší možnost spolurozhodovat o způsobech zajištění svých potřeb. „Kupní síla“ uživatelů sociálních služeb by měla být posílena. Takové postavení by měl lidem v nepříznivé sociální situaci zajišťovat nový zákon o sociálních službách, který Ministerstvo práce sociálních věcí ČR (MPSV) předkládá v podobě věcného záměru vlády.

Foto: europa.eu.net

V průběhu června proběhlo široké připomínkové řízení. K materiálu se vyjadřovalo celkem 57 připomínkových míst. MPSV oslovilo nejen jednotlivá ministerstva, ale také všechny kraje, Svaz měst a obcí ČR, organizace zastupující zájmy poskytovatelů i uživatelů sociálních služeb. Doručeno bylo více než 600 připomínek a naprostou většinu z nich autoři věcného záměru zákona akceptovali. Pokud vláda věcný záměr schválí, bude pokračovat legislativní proces tak, aby zákon začal platit od roku 2006.

Základním cílem předkládaného návrhu je vytvořit podmínky pro uplatnění principů moderní sociální politiky v oblasti sociálních služeb. Návrh věcného záměru zákona o sociálních službách stanovuje, komu jsou sociální služby určeny a jaké druhy sociálních služeb jsou poskytovány. Definiuje práva a povinnosti účastníků systému sociálních služeb, organizaci celého systému a zabezpečení z hlediska plánování, toku informací, zajištění a kontroly kvality, účinnosti a efektivity poskytování sociálních služeb a jejich financování.

Podstatou věcného záměru zákona je zajištění takových podmínek, které dají každému člověku možnost „postarat se sám o sebe“, a to s využitím jeho běžných zdrojů, ale také za případné spoluúčasti státu či samosprávy. Ale zároveň, pokud se nachází v nepříznivé sociální situaci, mu bude nabídnuta účinná pomoc prostřednictvím poskytnutí sociální služby.

Každý musí mít právo spolurozhodovat o možnostech řešení své nepříznivé sociální situace. V případě poskytnutí pomoci musí být zajištěno, aby tato pomoc nepoškozovala zájmy uživatele služby.

Je také důležité zajistit, aby poskytovatelé sociálních služeb (bez ohledu na jejich statut) měli rovný přístup k systémům financování. Organizace, které sociální služby poskytují, budou financovány především z veřejných rozpočtů a z úhrad uživatelů služeb. Takové opatření bude možné pouze v případě, že bude existovat systém registrace poskytovatelů, aby bylo možné dohlížet na plnění zákonem stanovených podmínek.

Strategickým a metodickým orgánem v této oblasti bude i nadále Ministerstvo práce a sociálních věcí. Kraje a obce pak budou ve své samostatné působnosti vytvářet podmínky, za kterých budou sociální služby v jejich území podle místních (regionálních) potřeb a možností poskytovány.

V oblasti systému financování sociálních služeb musí být zajištěno, aby byla posílena „kupní síla“ uživatelů sociálních služeb a to prostřednictvím zavedení systému „příspěvků na péči“. Nárok a výše tohoto příspěvku bude odpovídat individuální situaci žadatele.

Věcný záměr zákona ošetřuje také financování provozu sociálních služeb. Počítá s tím, že prostředky by měly poskytovat především kraje a obce, a to podle regionálních a místních potřeb.

Křížovka

Mladí lidé se do manželství příliš nehrnou a stále se rodí málo dětí. Ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach si je toho vědom, a proto se jeho ministerstvo snaží různými úpravami podpořit situaci tradičních rodin. Sám k tomu dodává: (viz tajenka)

Vyluštěnou tajenku zasílejte na adresu redakce novin do konce srpna. Vylouštěný výherce obdrží publikaci **RODICŮM NA NEJHEZČÍ CESTU** autorů Z. Matějčka, M. Pokorné a P. Karger. Kniha je určena - jak sám název napovídá - pro všechny rodiče, kteří svoji rodičovskou úlohu nechají ponechat náhodě. Je plná rad a doporučení vycházejících z dlouholeté lékařské praxe všech autorů. Kniha byla věnována 10. výročí Mezinárodního roku rodiny 2004.

Tajenka z minulého čísla: „motivuje práci hledat a k ochotě ji přijmout“. Publikaci Sebeobrana zaměstnance získává paní Alena Tolazová z Českého Těšína. Gratulujeme.

Pomůcka: Amon, animál, it, Ops	Zástup	Ta i ona	Zámět sliznice	Opim vlastní	Předložka	Potrava	Záhady	Dovednost	Spor	Živočiš (knižně)	Pražský měsíc	Nejvyšší karta	Teta (expres.)	Tekutý obvaz
Oprava lidí			Starořimská babylonská úrody			Válcový obal					Pomoc (nářečně)			
Plášť heřmáka			Znoj			Egyptský bůh					Český měšter			
			Pst			Osobní zájmeno					Němec			
2. díl tajenky								3. díl tajenky						
								Americký herec						
	Dobrý nápoj	Česné město		Stavěbní dílec						Sachová prohra			Anglické zájmeno	
		Symetrála		Barva v karpáčích						Africký veletok			Čest molekuly	
Epidemie				Druh nápoje			Ben Málik						Souhlas	
				Perské koberce			Výstava						Evropan	
Značka osmá			Popelářský víz			Jméno Záhorka							Evropan	
			Panečku			Úřimat							Novový plát	
Hudební těleso						Český herec				Předložka				Deska stoupu
						Zeměkoule				Ohmaňání				Vojeuská jednotka
	Kláška (zastar.)	Spojka			Úřední listina				SPZ Olomouce				Sportovní utkání	
		OC			Jestli				Čizopasné houby				Ústrojí čichu	
Starořekové					Vyhřez				Plevalná bylina				SPZ Berouna	
					Název sykavky				Zn. míčampéru				Rímská šestka	
1. díl tajenky														
SPZ Topolčan													Asijský jelebek	

Denně umírá na následky úrazů 14 dětí „Bezpečné komunity“ v Česku

Začátkem června se v Praze konala 13. Mezinárodní konference Světové zdravotnické organizace (dále jen WHO). „Bezpečné komunity“ (Safe Communities). Každý rok se koná v některé z členských zemí této mezinárodní organizace. Letošní akce se konala pod záštitou MZ ČR a za účasti senátorky Mgr. Soni Paulkové. Akce byla zorganizována Centrem pro prevenci úrazů v ČR, které bylo zřízeno na II. lékařské fakultě Karlovy univerzity, a 2. fakultní nemocnice s poliklinikou v Praze-Motole.

Program WHO „Bezpečné komunity“ vznikl v roce 1989. Je zaměřený na snížení výskytu a závažnosti úrazů ve všech věkových kategoriích, ve všech oblastech lidské činnosti, vychází ze světových zkušeností, které jsou rozšiřovány po celém světě jako nejuspěšnější projekty v této oblasti.

- Spolupráce s ostatními „Bezpečnými komunitami“ na národní i mezinárodní úrovni.

Odhaduje se, že celková zátěž řešení následků úrazů, která zahrnuje nejen oblast léčení, ale i oblast sociální, pracovní i školskou, tj. celková zátěž, činí v Evropě téměř 400 miliard eur ročně, tj. čtyřikrát vyšší částku, než je rozpočet EU. Vedle toho má však trvalý následek úrazu, popř. smrt postiženého devastující vliv na jeho rodinu, výrazně jsou tyto dopady zejména v případě úmrtí dítěte. Jen pro příklad z údajů WHO v roce 1998 vyplývá, že na následky úrazů zemřelo 5,8 milionů lidí. V EU zapříčiní úrazy každoročně cca 200 tisíc úmrtí a mnoho úrazů vede k trvalému nebo dočasnému postižení. V případě dětí se odhaduje, že každý den zemře na následky úrazů 14 dětí, 2240 dětí je hospitalizováno a 28 000 dětí je ošetřeno v ambulancích. V ČR země z tohoto důvodu cca 300 dětí ročně.

Vyznam koordinovaného a komplexního řešení tohoto závažného celospolečenského problému - jakým prevence úrazů určitě je - se v Evropě zvýšil v posledních letech s rostoucí globalizací,

zaváděním nových technologií a s vyšší mírou mobility lidí v cizím prostředí, zejména po vstupu dalších států do Evropské unie v květnu 2004. Méně se také struktura rodiny, zvyšuje se rozvodovost, což v principu vytváří i horší podmínky (včetně ekonomických) pro výchovu dětí jedním z rodičů.

Vystoupení z České republiky ukázala, že jsou tyto aktivity u nás prosazovány již 15 let, a to zejména prostřednictvím projektů „Zdravé město“ (program WHO). V současné době je do tohoto projektu v ČR zapojeno cca 17 % populace, tj. celkem 820 měst a obcí. Na této mezinárodní konferenci byla poskytnuta podrobná informace o realizaci projektu v Kroměříži zaměřeného na otázky „Bezpečné komunity“. Toto město v roce 2003 dostalo jako první v ČR certifikát o přijetí za 78. členu „Bezpečných komunit“. Projekt „Bezpečná komunita“ byl v Kroměříži zahájen v roce 2000 jako dílčí část projektu „Zdravé město“ a byl to vůbec první pilotní projekt tohoto druhu ve střední a východní Evropě. Projekt „Bezpečná komunita“ v Kroměříži zahrnuje prevenci úrazovosti dětí a mládeže, seniorů, úrazovosti při práci, v dopravě, při sportu a rekreaci a v neposlední řadě nejrůznější formy propagace prevence úrazů. Pro tyto účely byl kromě toho vypracován „Záznam o úrazech“, který na základě lékařského ošetření postiženého člověka úrazem vyplňuje za menší finanční obnos příslušná zdravotnická zařízení, a tak v rámci projektu „Bezpečné komunity“ jsou za stanovené období zpracovávána potřebná data využívaná pro měření jeho úspěšnosti.

Foto: ČÚP

Skutečností zůstává, že podporování těchto programů a jejich realizace ve městech a obcích jsou závislé na politice každého státu v oblasti bezpečnosti a veřejného zdraví. Důvodem, proč by se měl každý stát tímto problémem intenzivně zabývat, je nejen snižování finančních nákladů zejména na zdravotní péči, ale efektivní řešení konkrétních nepřiznivých jevů ve společnosti (opilství, sebevraždy, úmrtí, sociální vyloučení apod.). Proto je nutno rozšiřovat síť „Bezpečných komunit“ i v České republice, vyhodnocovat jejich jednotlivé projekty a rozšiřovat informace o dosažených výsledcích, především o snižování počtu lidí, kteří zatím i u nás zbytečně umírají v důsledku těchto nepřiznivých skutečností.

JUD. ANNA SAMKOVÁ
ODDĚLENÍ PRACOVNÍHO PROSTŘEDÍ MPSV

NEZAMĚSTANOST V KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY - VI.

Liberecký kraj

Liberecký kraj zaujímá poměrně výhodnou geografickou polohu při hranici se SRN v délce 20 km a s Polskem v délce 130 km. Území kraj zahrnuje sever České kotliny, východní část Lužických hor, Jizerské hory a západní Krkonoše s krkonošským podhůřím. Kraj leží v blízkosti nejvýznamnějších dopravních os a hlavních uzlových prostorů střední Evropy. Území LK představuje pouze 4,0 % území ČR a člení se do čtyř okresů - Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily (dále též ČL, JN, LB a SM). Rozlohou 3163 km² je (nepočítáme-li Prahu) nejmenším krajem.

Liberecký kraj je krajem se silnou průmyslovou tradicí. Před 2. světovou válkou hrál významnou roli především textilní průmysl. Po 2. světové válce ztratil textilní průmysl svoji prioritu, což vedlo k jeho technologickému zaostávání a současně krizi. Po roce 1990 došlo k významným změnám vlastnických vztahů. Nastal pokles zaměstnanosti především v textilním a strojírenském průmyslu, naopak nastal rozvoj v sektoru služeb. Do popředí se řadí firmy s výrobou pro automobilový průmysl. Nové výrobní kapacity vstřebaly i pracovní síly uvolněné v souvislosti s útlumem těžby uranových rud, která byla jedním z významných odvětví v kraji. Strojírenství, výroba skla, bižuterie, výroba a zpracování plastů a výroba komponent pro automobilový průmysl představují odvětví, v nichž má region výhodu dlouhodobé tradice, kvalitní pracovní síly a seskupení firem v přiblížených oborech, což představuje dobré vyhlídky do budoucna.

ZAMĚSTANOST

Celkový počet zaměstnaných osob se meziročně značně snížil. U velkých zaměstnavatelů došlo ke značnému poklesu počtu pracovních míst - at již z důvodu zvyšování efektivnosti nebo klesajícího odbytu. Naproti tomu stoupá počet zaměstnanců v malých firmách i počet OSVČ. Tento trend je třeba dostatečně vnímat a připravovat na něj naše uchazeče. Výdělečné příležitosti je pro ně třeba hledat v potřebné míře i v malých firmách anebo i ve formě OSVČ.

Volná pracovní místa

Přes vysokou nezaměstnanost stále existují profese, v nichž je nedostatek pracovních sil. Jedná se především o zdravotní sestry pro třísměnný provoz v nemocnicích, obchodní zástupce pojišťoven a stavebních společenstev, policisty a strážné, šičky a řidiče autobusů MHD. Disproporce mezi poptávkou a nabíd-

kou se v těchto profesích objevují i různé jiné prakticky v celém kraji. Výsledkem jsou dlouhodobě neobsazená pracovní místa. Příčinou jsou často nedostatky ve výchovně vzdělávacím systému, který nedokáže připravit pro tyto náročné profese dostatek schopných mladých lidí. Druhým problémem je platové ohodnocení těchto profesí. Vedle výše uvedených kritických profesí existují ještě další, u nichž je poměr poptávky a nabídky stále poměrně příznivý pro nehandicapované uchazeče o práci. Jedná se např. o lékaře, techniky, truhláře a kovodělníky.

NEZAMĚSTANOST

V rámci celé ČR postoupil Liberecký kraj během roku 2003 na sedmou pozici (v sestupném třídění) v míře nezaměstnanosti. Přesně před rokem se ještě dělil o sedmou a osmou příčku s Pardubickým krajem. V počtu nově evidovaných uchazečů byl zaznamenán nárůst o 307 uchazečů. Zvýšily se i počty vyřazených uchazečů (o 1923) a umístěných uchazečů (o 1268). Za těmito čísly je třeba vidět zvýšený objem práce, který musely utvářet zprostředkovatelé v roce 2003 zvládnout. Bohužel většinou bez navýšení pracovní kapacity a tedy i možnosti více se uchazečům věnovat a podrobněji s nimi probírat možnosti umístění či rekvalifikace. Případů, kdy na jednu zprostředkovatelku připadá i 500 uchazečů, nejsou výjimkou. Během roku 2003 došlo k absolutnímu nárůstu ve všech vzdělanostních skupinách s výjimkou vysokoškolské, což ukazuje na stoupající význam vysokoškolského vzdělání. V procentním podílech došlo jen k minimálním změnám, které nás nemohou vést k nějakým zásadním závěrům. Během roku 2003 došlo k nárůstu ve všech věkových kategoriích s výjimkou skupiny 20-24 let. Tato skutečnost souvisí se slabnoucími ročníky absolventů, kteří již nepředstavují na

údaje k 1.7.2004 okres	počet uchazečů		z toho		nově hlášení uchazečů	vyřazení uchazečů	z toho umístění uchazečů	počet volných míst		míra nezaměst. v %	přítulek neumíst. uchazečů o zaměstnanost v %
	ke konci měsíce	troužil proti min. měsíci	absolventi a mladiství	uchazeči ZPS				ke konci měsíce	troužil proti min. měsíci		
Česká Lípa	5346	-142	357	881	528	670	457	62,5	126	9,5	-2,6
Jablonec nad Nisou	3707	-9	308	575	389	398	253	31,5	4	8,3	-0,2
Liberec	8074	-02	566	1157	877	969	730	1166	-14	9,8	-1,1
Semily	3067	-10	254	370	345	355	250	192	-36	7,9	-0,3
Liberecký kraj	20 194	-253	1485	2983	2139	2392	1690	2298	80	9,1	-1,2

trhu práce tak vážný problém jako v nedávných letech. Znepokojující je bilance v kategoriích nad 50 let, v nichž nezaměstnanost roste výrazně rychleji než celkový index. Tato ohrožená skupina bude zřejmě představovat stále větší problém na trhu práce. Počet dlouhodobě nezaměstnaných nad jeden rok stoupl

techností, že druhá polovina roku byla v našem kraji relativně lepší než v roce 2002. K nárůstu počtu uchazečů došlo ve všech hlavních třídách klasifikace zaměstnaní (KZAM) s výjimkou hlavní třídy 3. Ve všech okresech s výjimkou okresu Semily jsou mezi uchazeči nejvíce zastoupeni uchazeči z třídy 9, tj. nekvalifikovaní ucha-

v jednotlivých okresech podle dvojmístného značení KZAM byly tyto: v okrese Česká Lípa tř. 72 (kovoprofese) s 600 uchazeči, v okrese Jablonec nad Nisou tř. 51 (obslužující personál včetně kuchařů a číšníků) s 291 uchazeči, v okrese Liberec tř. 52 (prodávací apod.) s 686 uchazeči a v okrese Semily je to tř. 51 (obslužující personál včetně kuchařů a číšníků) s 405 uchazeči. Je to bilance velmi nepřiznivá pro sektor služeb.

Ke konci roku 2003 bylo na místech vytvořených v rámci APZ umístěno 1512 bývalých uchazečů. Nebyl program APZ, byla by většina z nich jistě nezaměstnanými občany. Můžeme říci, že APZ pomáhá snižovat míru nezaměstnanosti nejméně o 0,6 %. V nejkřivějších mikroregionech Frýdlantsko a Novoměstsko, ve kterých je v maximální možné míře nasazen nástroj veřejně prospěšné práce, můžeme mluvit i o 2 %.

OHROŽENÉ MIKROREGIONY

Novoměstsko a Frýdlantsko jsou dlouhodobě nejproblémovějšími mikroregiony Libereckého kraje. Dohromady vyplňují Frýdlantský výběžek, který je ze tří stran obklopen Polskem a na jižní straně jej od ostatního území ČR odděluje Jizerské hory. Úřad práce v Liberci spolupracuje se všemi městskými a obecními úřady ve výběžku a též s několika církevními organizacemi, které ve výběžku působí. ÚP Liberec vypracoval strategii zaměstnanosti pro Frýdlantský výběžek, zahrnující veškeré dostupné přímé i nepřímé nástroje k řešení problému Frýdlantského výběžku. Vedle zprostředkování a APZ (přímé nástroje) je zde obsažena i úzká spolupráce s krajským úřadem v oblasti podpory podnikání, dopravní obslužnosti uvnitř výběžku, dopravního spojení s ostatním územím okresu, dojíždění do průmyslové zóny, podpory cestovního ruchu a rozvoje venkova včetně agroturistiky a krajinyotvorby.

Aktivní politika ZAMĚSTANOSTI

Lepší finanční zajištění APZ v roce 2003 nejen že odpovídalo nárůstu nezaměstnanosti, ale také umožnilo řadu nových užitečných aktivit na poli APZ (projektový přístup k VPP v okrese LB, uspořádání Kontaktního dne chráněných dílen a zaměstnavatelů, posílení rekvalifikací apod.).

Předpokládaný vývoj v kraji

Předpokládá o budoucím vývoji z jednotlivých okresů jsou neutrální (ČL, LB, SM) až mírně pesimistické (JN). A protože se tyto předpoklady opírají o poměrně dobře zmapovanou situaci u důležitých zaměstnavatelů, je třeba jim přikládat potřebnou váhu. Proto je i náš vzhled velku neutrální, v tom vzhledu, že nárůst nezaměstnanosti v roce 2004 by rozhodně měl být nižší než v roce 2003. Velkou nadějí pro příští roky je zprovoznění průmyslových zón (Liberec-jih, Turnov, Rakosko). Pro tlumení nezaměstnanosti v nejhroženejších mikroregionech Frýdlantsko a Novoměstsko zůstane nepoužívaných nástroj program veřejně prospěšných prací. V dlouhodobějším horizontu předpokládáme efekty z projektu Fénix, který má v obcích vytvořit dobré personální zabezpečení pro tvorbu konkrétních projektů ke zvýšení zaměstnanosti s pomocí ESF. Předpokládá se úzká spolupráce vyskolených pracovníků s oddělením implementace ESF na ÚP Liberec. Koordinace trhu práce v rámci kraje bude v roce 2004 pokračovat zřejmě stejným stylem jako v letech předchozích. Důležitým orgánem této koordinace je Rada Federálů. Zde vznikají důležité strategická i operativní rozhodnutí v souladu s cílem maximálního využití potenciálu pracovní síly.

INFORMACE POSKYTL ÚŘAD PRÁCE V LIBERCI

meziročně z 5825 na 7439 a jejich podíl z 30,1 % na 35,3 %. Umístování těchto osob je ze známých důvodů mimořádně obtížné. Poklesl však počet uchazečů v kategoriích do šesti měsíců, což souvisí se sku-

zeči. Nekvalifikovaní uchazeči tvoří přibližně třetinu všech uchazečů. Jejich umístování je velmi obtížné a jejich inkluze do dlouhodobě nezaměstnanosti je značné. Nejvíce zastoupené profesní skupiny

